

Székely Közélet

Politikai, közgazdasági és társadalmi ujság

Előfizetési árak:

Egész évre 180 L., fél évre 90 L., negyedévre 45 L.
Egyes szám ára 4 L.

Felelős szerkesztő

TOMPA LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Bulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 14 szám
Telefonszám: 34.
Megjelenik minden vasárnap.

Nincs mit ünnepelni.

Nem volt szokásban eddig, hogy a kormányok időközi jubileumokkal hívják fel a világ figyelmét a hónapok vagy évek mennyiségére, amelyek nem hoztak számukra bukást. De különösen szokatlan, hogy a jelenlegi kormány már egy esztendő is akkora időnek tart, hogy szinte gyerekes örömmel ünnepelteti meg annak szerencsés leforgását. Igaz, hogy a mi balkáni méreteink, amelyek az utóbbi évtizedben átlag csak két esztendőben határozták meg a kormányok tisztavirágú élettartamát, — sietésre intik azt, aki minél többször akar jubilálni, de a cifrázkodás sallangjai mégsem állanak jól annak a kormánynak, amely évtizedes vajudással nőtt ki a demokrácia szűz talajából s amely szereti hangoztatni, hogy bölcsőjét nem a fényes szokásu palotákban, hanem a puritán nép egyszerű guyhóiban ringatták.

De azt különösen nem tudjuk megérteni, hogy a kormányrajutás évfordulóját magyar ember is azzal az újjongással ünnepelhetné, amely csak a nemzeti elnyomatásból való kiemelést jelenthetné meg. Mert nekünk a gyulafehérvári határozatokban és az ellenzék sovány kenyere mellett Maniu folyton ezt ígerte. De az ígért csillaga letűnt — mihelyt Maniu napja jött fel az égre. Az elmúlt esztendő nem hozott számunkra semmi jót. Nemzeti nyelvünk ma is el van nyomva, iskolákból és hivatalokból száműzve. Állampolgári helyzetünk ma is rendezetlen, mert a megígért enyhítő törvényt nem csinálták meg. Adóterheink emelkedtek, holott kereseti forrásaink megapadtak. A Székelyföld terebélyes fájára fel van emelve a fejsze, amelynek lecsapását titokzatos félelemmel kell várnunk, mert a közigazgatási törvény végrehajtásából a nemzeti szétdarabolás gyilkos szándéka villog felénk.

A nemzeti romlásnak és pusztulásnak eme sivárságát magyar ember nem ünnepelheti. Igaz magyar ember nem is ünnepelte...

Nyugdíj-jogosultak figyelmébe.

A nyugdíj-kérésekhez végleges megállapítás szerint, a következő bizonyítványok szerzendők be és csatolandók:

1. Állampolgársági bizonyítvány.
2. Előjárásági bizonyítvány arról, hogy jelenleg községben lakik s hogy állandó lakhelye az országban van, foglalkozására nézve jelenleg s hogy eddig is állandóan román állampolgár volt s jelenleg is az.
3. Hűségeskü letételéről szóló bizonyítvány.
4. Szolgálati bizonyítvány, vagy az ezt pótló egyéb okmányok.
5. Születési bizonyítvány.
6. Bizonyítvány a prefecturától arra nézve, hogy idegen állampolgárságot nem optált.

A bizonyítványok beszerzéséhez szükséges kérés-minták ingyen kaphatók a Magyar Párt helybéli népirodájában (Köckereszt-tér, Rösler-ház). Ugyanott ingyen készítik el a nyugdíj iránti kérvényeket is. *A nyugdíj-kérvény beadásának végső határánapja 1930 február 20.*

A helybéli Jótékony Nőegylet szokásos szerdai tea-estéi, amíg a színeszek itt lesznek — szünetelnek.

A törvényesség védelmében.

A »Hargita« c. lap legutóbbi számában a következő közlés jelent meg:

A megyei tisztviselők felháborodással tárgyalják, hogy Sebesi János megfélembrezte a megyei időközi bizottságnak azt a határozatát, mellyel kiutalták a megyei tisztviselőknek ama fizetés különbözetet, a mit számukra a miniszterium megállapított. A különbözetet a múlt évi költségvetési felelősből fizetnék ki. Az ügy részletére még visszatérünk, tekintve, hogy 30-40 magyar tisztviselő jogáról és fizetéséről van szó.

Mielőtt a »Hargita« elhírtelenkedné a dolgot, s »visszatérve« az ügyre a Magyar Párt elleni gyűlöletétől elvakulva további okatlan fejtegetésekbe bocsátkozna, — szükségesnek tartjuk megvilágítani az esetet — a törvényesség szempontjából.

A karikás párt által alkotott új közigazgatási törvény 450-ik paragrafusa határozottan rendeli, hogy a költségvetési felelős csak beruházásokra (befektetés, építkezés) fordítható. Az 1928 évi költségvetésből egymillió nyolcszáz ezer leu felesleg maradt a vármegyének s az interimár bizottság a megyei tisztviselők részére megállapított fizeteskülönbözetet, egymillió hetvenötezer leut ebből a költségvetési felelősből akarta kifizetni. Akiben van egy csöpp jogi érzék és törvénytisztelet, annak rögtön be kell látni, hogy ez a határozat szabálytalan, mert törvényellenes. A hivatkozott törvényszakasz világos tilalmával szemben ugyanis nem vitatható, hogy az egymilliónyolcszáz ezer leu költségvetési felelősből egy bani sem fordítható tisztviselői fizetésrendezésre, mert ez nem »beruházás.« Ha tehát Sebesi János vagy bárki más megfélembrezte a szabálytalan határozatot, felebbezése kétségtelenül törvényes alapon nyugszik.

Más kérdés, hogy e felebbezés kinek a magánérdekeit sérti? Elhíhető, hogy a megyei tisztviselőknek rosszul esik, hogy ujonnan megállapított illetményeikhez nem juthatnak hozzá. De azt mégsem tételezzük fel, hogy a tisztviselői kar minden eszközzel, még törvénytelenül is akarná elérni illetményei kifizetését, sőt éppen a tisztviselői tekintély érdekében szívesen elhisszük, hogy nem a tisztviselői kar, hanem csak a »Hargita« háborodott fel s nem is a tisztviselők iránti sajnálkozásból, hanem azért, hogy a Magyar Párt ellen kereshessen új támadási alapot. A »felháborodás« csak akkor lehetne indokolt, ha a felebbezés nélkülözne a törvényes alapot. De még ez esetben sem. Mert ha nincs törvényes alapja a felebbezésnek, úgy nem kell tartani tőle, a gyorsan kiszakozható felsőbb döntés bizonyára elutasítaná azt. Aki pedig azon háborodik fel, hogy a Magyar Párt, vagy annak exponensei nem járulnak hozzá egy törvénytelen dolog megtörténetéséhez, hanem azt törvényes eszközökkel megakadályozni igyekeznek: az csak a maga törvénytelen felfogásáról és erkölcstelen lelkületéről tesz tanúságot.

A »Hargita« — a tőle megszokott alantas kortesfogásával — szeretné úgy tüntetni fel az esetet, mintha a határozat megfélembrezése csak okvetetlenkedésből, a tisztviselők elleni ártani vágyásból történt volna. Ezt azonban csak rosszindulatu ember állíthatja. A felosztott megyei tanács (melyben tudvalevőleg a magyarpárti tanácsstagok voltak többségben) a tisztviselők szóban levő fizeteskülönbözetének kifizetéséről gondoskodni akart s e célból megfelelő összeget vett fel az 1929

évi költségvetésbe. Ezt az összeget azonban a miniszter a költségvetésből törülte. A magyarpárti tanácsstagok tehát megkísérelték a törvényes uton való rendezést s mert ez nem sikerült: most nem várhatja tőlük senki, hogy a törvénytelen módon való rendezést elnézzék. A felebbező maga-magának is »ártott« a felebbezéssel, mert őt is, mint nyugdíjas alispánt, megilleti bizonyos — és pedig elég tekintélyes — különbözeti összeg, aminek kifizetése most, éppen a saját felebbezése folytán, bizonytalan időre eltolódott.

De más szempontok is indokolják a felebbezést. Tudvalevő, hogy egy új törvény, melyet ugyancsak a karikás kormány szavaztatott meg pártjával, a székelyudvarhely-gergyószentmiklósi 64 kilométeres utvonalat kivette az állami kezelésből s annak fenntartását vármegyénk nyakába sózta. Ez az utvonalt úgy el van hanyagolva, hogy több millió leu szükséges — nem az uttest megjavításához, hanem csak a lerokadt, behajolt, felemás, életveszélyes hidak felépítéséhez. Három-négy hidat kell hamarosan újraépítenie a vármegyének (amit az állam elmulasztott), az ehez szükséges milliókat pedig a megye lakosságának kell kiizzadnia. Az uti forgalom azonban nem akadhat meg, mert hiába írják ki a hidakra: »Pentru 1000 kilogram« — valamelyik híd előbb-utóbb mégis csak le fog szakadni az öt-hatezer kilogrammos autobuszok alatt. A megyei interimár-bizottság már tudomásul is vette a gyergyói utnak, tehát az új gazdasági tehernek az átvételét: a költségvetési felelős tehát nemcsak a törvény értelmében, hanem az új gazdasági szükség folytán is a legsürgősebb beruházásra, vagyis a hidak újjáépítésére volna fordítandó.

Az egész esetből két tanulságot vonhatunk le.

Az egyik az, hogy a »Hargita« szerkesztője, aki örökké a törvényesség és az erkölcsösség mellett kardoskodik, s aki most a városi interimár bizottság elnöke lett, tehát abba a helyzetbe jutott, hogy e hivatali állásánál fogva gyakorlatilag is védelmezhesse az elmeletileg annyiszor »védelmezett« törvényességet: — felháborodik egy törvénytelen felebbezés felett, tehát amiatt, hogy valaki törvényadta polgári jogával él, — de nem háborodik fel a törvénytelenül felebbezés felett, melyet egy törvényalkotta testület követett el, hanem éppen azt veszi védelmébe.

A másik tanulság az, hogy nem vezet jóra, ha politikából és korteszempontoktól vezéreltetve tudatlan és hozzá nem értő embereket állítanak a közügyek vitelére, amint tették a megyei interimár-bizottság összeállításával, amely bizottság a szóban forgó határozatával bebizonyította, hogy vagy nem ismeri a törvényt, vagy nem tudja azt kellőleg alkalmazni. A jelen esetben ez a tudatlanság egymillió százezer leu kárt okozhatott volna e megye elszegényedett lakosságának, — amit a »felháborító« felebbezés hártott el fejünk felel.

Bethlen Gábor fejedelem halálának 300 éves évfordulójáról a helybéli ref. egyházban a holnap, vasárnapi rendes istentisztelet alkalmával történik kegyeletos megemlékezés.

Magyar nap Zilahon.

A szilágy megyei magyarság kedden délelőtt tartotta meg ujjászervező nagygyűlését. A lelkes hangulatban lefolyt gyűlésen az Országos Magyar Párt elnöke, gróf Bethlen György is megjelent, akinek nagyhatású beszédéből kiemeljük a következő részletet:

— Tapasztalhattuk, hogy valahányszor megjelenünk a magyarság vidéki gyűlésein, bármit is mondunk, mindazt ferdítésekkel és rágalomokkal adják vissza a bukaresti lapok s nem egyszer ilyen gyűlések után hetekig kellett még azzal is foglalkoznunk, hogy a rágalomból és ferdítésből a valóságot kitisztazzuk. Azonban, amit bárhol és most itt is mondok, azokért helyt állok, nem törődve a gonosz célszavakkal, amelyek lesben állani szoktak. Amiket elmondok, azért mondom, hogy hallják meg mindazok, akiket érdekelnek s akik a mi szavainkat érdeklődéssel figyelik.

Elmondotta az elnök, hogy a közigazgatási reform tárgyalásánál a párt nevében előterjesztett állásfoglalására Maniu miniszterelnök többek között a következőket felelte: »Nemzeti autonómiát követelnek, amit mi sohasem ígértünk... «Nincsen ország, amelyben türelmesebb bánásmódban részesülnek a kisebbségek, mint itt... « Azt mondta, hogy a magyarpárti képviselők nem érezhetik a hátuk mögött a tömegeket... Hogy nem tévesztendő össze a nép felfogása a Bethlen gróf felfogásával... Hogy e felfogásért felelniök kell a magyar képviselőknek a nép előtt.

Vaida miniszter pedig azt válaszolta, hogy »lovagiatlanság és fantasztikus merészség« autonómiát követelni. Sőt azt is mondotta, hogy a Magyar Párt képviselői egyéni előnyökért huznak.

— Tehát én magam s az én magyar képviselőtársaim is egyéni előnyöket kapnának, amit Vaida miniszter elmulasztott bizonyítani. Felolvasott egy levelet, — amiről én nem tudok — amiben egy állítólagos franciát felhívtak volna valakik, hogy ittjártában, ha jó információt akar kapni, forduljon hozzám. Azt is mondta, hogy Maniu Gyulára több magyar szavazott, mint a Magyar Pártra s mi vagyunk a magyar nép farkasai. Hogy el fog fogni az ő türelmük és jön egy új román nemzedék, mely nem fog tudni Gyulafehérvárról, amit üres papírrongynak fog minősíteni.

A mi állásfoglalásunknál kiindultunk a gyulafehérvári határozatoknak abból a pontjából, amely minden nemzet számára öngazgatást ígért, saját fiai által, saját nyelven. (Felolvasta a pontot.) Azt gondolom, hogy ha jogászokból álló testület számára pályadíjat tűznének ki az autonómia fogalmának a megjelölésére, e szakasz megfogalmazója elnyerhetné a pályadíjat. A mi egész merészségünk abból állott, hogy erre az ígérethez nem találtunk más kifejezést, mint azt, ami fedi a fogalmi tartalmat: autonómia. Az pedig nem áll, hogy mi eddig ezt ne követeltük volna. Igenis benne van abban a programunkban, amit még 1921-ben készítettünk és azóta soha sem hagytunk el erre hivatkozni. Ha ok taktikából jobbnak látták ellentámadásba átmenni, ez nem változtat a mi magatartásunkon.

— Az a fenyegetés, hogy egy eljövendő fiatal nemzedék érkezik majd s papírrongynak minősíti Gyulafehérvárt, nem lesz számunkra meglepetés,

mert hiszen sajnosan tapasztaljuk azoknál is, akik megalkották, hogy az ellenkezőjét cselekszik.

— Arról a levélről, amit Vaida miniszter felolvasott, nem tudok. De előfordul, mint ahogyan legutóbb is járt nálam egy hölgy személység, hogy felkeresnek. Most is ez idegen járt nálam, ment máshoz is, felkereste Vaida minisztert is. En nem mondom mást, mint amit az igazságnak tartok s amit éppen úgy megmondok a miniszterelnök urnak is. *Ha ellentétek vannak közöttük, amit a miniszter mond s amit én mondom, tudva, hogy csak az igazat mondom, ha ezt ő befeketi- tének nevezi is, én vállalom teljes felelősséggel.*

— Arra, hogy egyéni előnyöket huznák, csak azt mondhatom: *mint férfin felszólítom Vaida minisztert, szolgáljon erre bizonyítékot, akár arra, hogy a magyar parlamenti csoport bármely más tagja huzna ilyen előnyöket. Teszem ezt anélkül, hogy inparlamentáris kifejezéseket használ- nek annak az eljárásnak a megjelölésére, amely ilyen kijelentéseket haszná- nál bizonyítás nélkül.*

— Hogy nem képviseljük a ma- gyar népet? Kétszáz ezer szavazata volt a Magyar Pártnak és ez a tény elég felelet. Ha a saját fajtánk farkasai- nak nevez s azzal fenyeget, hogy majd ők fordulnak a mi népünkhöz, ettől mi nemcsak nem félünk, hanem örömmel jöttünk most is a mi népünk közé, mert a mi igazságos biránk csak a nép. (Hosszas taps és éljenzés.) Hadd mondja meg ez a »türelmes bánás- módban élő« népünk, hogy bizik-e bennünk, vagy nem? (Hosszas éljen- zés és taps.) Ha bizik, mi hajlandók vagyunk továbbra is, az eddiginél na- gyobb erőfeszítéssel és odaadással szol- gálni az életérdekeit, továbbra is nem a miniszter urak dicséretéért, hanem törhetetlenül és állhatatosan küzdeni a népünkért. (Hosszas taps és éljenzés.)

— Ha így van, — mondotta Bethlen elnök az óváció után — kérem a to- vábbi támogatást. Amint láthatják, nin- csen számunkra más elismerés és más erőforrás, csak amit hazulról, a vá- lasztóinktól, a népünktől kaphatunk.

Bethlen gróf ezután felhívta a figyelmet arra a próbatételre, amit a közigazgatási választások a magyar- ságra hoznak. Különösen a nőket kéri, hogy ne csak szavazatukkal, hanem a szívbéli hatásokkal, vegyék ki részüket a magyarság küzdelméből.

Többek között kitért az elnök a zsilvölgyi véres történetre is:

— Ehhez a nyár folyamán tör- tént sajnálatosan gyászos eseményhez,

Bethlen Gábor.

— 1580—1629. —

Irta: Vajda Ferenc.

Most, november 15-én 300 eszten- deje, hogy iktári Bethlen Gábor, Erdély nagy fejedelme, korának külföld által is elismert legnagyobb diploma- tája, meghalt. Halála előtt kevés idő- vel papírt és tollat kért és arra ezeket a szavakat írta: Ha Isten velünk: ki- csoda ellenünk? Senki sincsen bizo- nyára. Ezek a szavak Bethlen Gábor magasan ivelő életének, Erdély nagy- ságának és a nemzeti kultúra felvirá- zásának: alappillérei; nekünk pedig törpe utódoknak: testamentum, drága örökség. Ez alapon állva, megtarthat- juk fajunkat, iskoláinkat és kultu- ráinkat.

Bethlen Gábort a kolozsvári or- szágyűlésen 1613. október 23-án vá- lasztották meg Erdély fejedelmének, Mikola János, titkos tanácsos, a Ren- dek elnöke, a következő szavakkal üdvözölte: »Hitünk és hitelünk olyan nagy vagyonságod felől, ki nem- zetségét és hazáját, mint saját testét, vérét úgy szánja, sebeit fájlalja, ide s tova hányt, bomladozott szabadsá- gát előbbi helyre rakogatás és megerő- síté, romlását építi, pusztaságát tele- píti. Minden szó a nemzet lelkéből váltódott ki és minden szóban egy-egy siralmas rajza van megrajzolva Erdély akkori állapotának, mert több és na- gyobb romlás sohasem érte az orszá- got, mint előzőleg 40 év alatt; annyi könny és vér sohasem áztatta a haza földjét, mint éppen a XVII. száz. elején: Basta rémuralma alatt. Alkotmány

mi nemcsak kötelesek, de hivatottak is vagyunk hozzászólni. A rendészetnek és a közigazgatásnak feladata volna a megelőzés s ha ez nem sikerült, akkor is a minél humánusabb eljárásra lett volna szükség a szegény munkás néppel szemben. Ha azt láttuk, hogy mindezeket elmulasztották, kötelessé- günk ezt megmondani s kötelességünk a felelősség megállapításához és ennek keresztülviteléhez ragaszkodni.

Az elnök beszéde végén emelke- dett hangon kérte Isten áldását a párt további munkájára, a magyarságra és a magyar jövőre. Beszéde mély ha- tással volt a hallgatóságra, amely hosz- szasan ünnepele.

A gyűlésen még Hegedüs Nándor képviselő mondott nagyhatású beszé- det. Hivatkozott arra, hogy az a Tisza István, akit Vaidák gőgös mágnásnak szoktak mondani, úgy ült le tárgyalni velük, hogy nem kételkedett egyéni tisztességükben. Elvárhatjuk, hogy a mi vezetőink egyéni tisztességében senki se merjen kételkedni. *Ha jöhet új ro- mán nemzedék, amely rongypapirnak minősíti Gyulafehérvárt, fejükre lehet olvasni, hogy a béketárgyalások idején velin-papirosra nyomva osztották ki a tárgyaló bizottságoknak, mint vállalt nemzetközi kötelezettségeket. Csak ámi- tás akart lenni? Maniunak arra a kér- désére, hogy miért akarjuk a zsidó gyermeket magyarul tanítani, Gyula- fehérvárra kellett hivatkozni. Az a gyer- mek, akit nem magyar anyanyelvén tanítanak, nem tud sem magyarul, sem románul, bután marad. Megdöb- bentő, hogy Arany János versének első sorát „Este van, este van...” már így olvassák „Jeszte van...” A gyer- meket megfosztják legnagyobb örö- métől, a mesétől is. Tiltakozni kell az ellen is, hogy a tanításukkal igyekez- nek a magyar gyermekkel meggyűlö- tetni saját nemzetét, történelmét.*

A költségvetésben a multak bü- nét fizettetik meg, azt a multbeli de- ficitet, mit előidézett az, hogy olyan tisztviselőknak adtak fizetést, kiket nem szült meg az anyjuk, olyan mozdo- nyok árát fizették, amiket nem gyár- tottak meg. *E bűnökért bűnhődni kell, de miért bűnhődünk ezért most mi, akik nem loptunk? A perceptorok or- szágában élünk, ahol nem lehetett még kivívni, hogy adókönyvecskéken nyg- tázzák az adófizetést és aligha van valaki, kinek ne volna adóhátraléka.*

Maniu nagybecsülésre méltó, ritka politikus, de naiv ember, amikor kije- lent: megszüntettük a baksist. Mert ez a baksis nő és terebélyesedik ma is. *Politikai kerítőknek nevezi azokat a magyarokat, akiket a párt ellen a kor-*

rongyokba tépve, vallásszabadsága, belsőbékessége megsemmisítve, népe: a három nemzet lerongyolódva, kol- dusbotra jutatva; jobbjai, hű fiai, köztük Bethlen Gábor is, kibujdosva, idegen földön várták a szabadság és békesség napjának felsütését. Ezekről a szomorú időről írja Bethlen Gábor: »Mi rajtunk, Erdélyiek történt ez meg, hogy jámbor szolgálatunkért, vé- rünk hullásáért Rudolfus császár Ófel- sége idejében, nemcsak kicsiny érté- künket fosztották el, hanem a profo- szok öllel hordották az istrangot és az urak, nemes népek előtt lehányták s akiket akartak, közülök nyakon kötöz- ték, felagyalták.«

Rákóczy Zsigmond lemondása és Báthory Gábor száműzése után, Bethlen Gábort ültette az erdélyi ren- dek bizalma a fejedelmi székbe. Benne látta az ország felszabadítóját. Nem is csalódott. Bethlen Gábor erős, függet- len Erdély magteremtését tartotta ural- kodása főcéljának: de azzal is tisztá- ban volt, hogy azt csak a török oltal- lom mellett valósíthatja meg. Isten ke- zét látta a török oltalomban, mert a török nem zavarja: lelki szabadságában, nyelvében, törvényhozásában, kulturá- lis fejlődésében, csak az adót megkapja. Bethlen még az évi adót is leszállította. A török barátság oly erős volt Beth- lenben, hogy végrendeletében is azt hagyja a Rendeknek, hogy ne álljanak a német mellé, bizzanak a török nem- zetben, kit az Isten hazánk pajzsául való oltalmára rendelt. És amit az Isten vele akart cselekedni: azt ő meg is cselekedte. Erdélyt nemcsak függetle- nitette a német befolyás alól, hanem naggyá is tette és meg is védelmezte. Uralkodása alatt ellenség lába nem érintette Erdély földjét. (Folyt. köv.)

mányok felhasználják. Kifejti, hogy vigyázni kell arra a rágalomra, mely szerint a Magyar Pártot az urak párt- jának mondják ellenségei. A magyar népek sohasem volt nagyobb szük- sége a középosztályra, mint most, mert elpusztul a nép, amely szellemi intel- ligencia nélkül marad.

Végül megválasztották az új szí- lágymegyei tagozati tisztikart. Elnök lett gróf Béli Kálmán, ügyvezető alel- nök Bölöni Zoltán dr., főtitkár Szmr- csányi Béla dr., alelnökök Vetzák Ede dr., Gazda Endre, Falussy Árpád és Meleg András.

Felebbezések a választó-listából történt kihagyás ellen:

„In chestie electorală scutit de timbru. (Art. 406. din legea admin.).

DOMNULE JUDECĂTOR!

Subsemnatul locuitor în comuna județul Odorheiu de ocupație în etate de ani, văzând că n-am fost trecut în lista alegătorilor pentru comună și județ, din comuna cu onoare vă rog, să fiu trecut în numita listă, dat fiindcă intrunesc toate condițiunile cerute de lege. Am etatea de și mă bucur de drepturile cetățenești.

Odorheiu la 1929.

Cu deosebită stimă:

Dsule Dlu!

Judecător — șef al Judecătoriei de Ocol din

Odorheiu“.

Román lapszemle.

Az „Universul“ november 10-iki számában írja: »Még mindig vannak Erdélyben románok, akik Bukarest helyett Budapestre mennek tanulmányai- kat végezni, valószínűleg azért, mert ott könnyebben hozzátudnak a diplomá- hoz. Az alább elmondott esetek arról fognak tanuskodni, hogy még állami tisztviselők is magyar iskolába iratják gyermekeiket az érvényben levő ren- deletek ellenére. Ebbe a kategóriába tartoznak a CFR. szatmári kerületének román hivatalnokai. Ezek ma is magyar óvodákba és elemi iskolákba iratják gyermekeiket, sőt mi több: amint tud- juk, a vasutnál különböző ruha- és könyvszegélyekben részesítik a kiszí- zetes hivatalnokokat. Eddig még jó volna, de ezeknek a segélyeknek nagy- részét azon vasutasok gyermekeinek adják, akik magyar iskolákba járnak. Tehát a román állam fizet, hogy ma- gyar csirkék nőjenek fel. Szükségesnek gondoljuk ezt az igazgatóság tudomá- sára hozni. Legalább a 10-ik évben kényszerítse a román vasutasokat arra, hogy román iskolákba adják gyerme- keiket már azért is, mert azoknak ta- nítottatását ez a nagy intézmény pénzzel segíje. Legyen vége annak, hogy a román gyermekek magyar atmosz- férében nőjjenek fel, olyan atmoszfé- rában, amely eltávolítja őket nemze- tüktől és sok esetben Magyarország barátaivá és az ország ellenségeivé változtatja. És a magyar tanítók nagy- szerűen értenek ehhez. Sorok között végzik ezt a munkát még az állami iskolákban is, ahol még mindig tani- tanak.«

A »L'Independance« november 10-iki számában »Mussolini Rother- mere ellen« cím alatt arról ír, hogy Olaszország miniszterelnöke legutóbbi revizionista nyilatkozatában határozot- tan ellentmond Rothermernek, mert Rothermere egy régebbi levelében a magyarországi vezetőség demokratizá- lódását kívánta, míg Mussolini a Pes- ter Lloyd-ban megjelent interjújában azt hangoztatja, hogy Magyarország politikai irányában semmi olyant nem talál, ami a revíziót késleltethetné.

A »Curentul« november 12-iki számában R. Davidescu összehason- lítja Románia külföldi propagandáját a magyar propagandával. Cikkében, amelyben hivatkozik Jaques Bainville- nek az »Action Française«-ben meg- jelent cikkére, [megállapítja, hogy Ma- gyarország propagandájának mind na- gyobb sikere van. A román propa- ganda eszközeit, a román miniszterek nyilatkozatainak a külföldön való is- mertetését és általában a román bel-

Minden magyar embernek erkölcsi kötelessége az előbbi szövegű felebbe- zést f. hó 26-ig beadni, ha a választó- listába jogellenesen fel nem vették. Ugyanez a felebbezési űrlap ingyen kapható a Magyar Párt helybeli nép- irodájában. A felebbezéshez csatolni kell vagy az állampolgársági bizonyít- ványt, vagy a mult évi választói iga- zolványt (Cartea de alegator).

A felebbezés bélyegmentes!

Sokan maradtak ki a választói listából, 26-ikáig mindenki tekintse meg a listát, mely a városházán van köz- szemlére kitéve és győződjék meg afelől, hogy fel van-e véve? Az ellen- őrzést legcélszerűbben a szomszéd- ságok végezhetik el, úgy, hogy 10—15 szomszéd érdekében egy ember nézi meg a listát. Magyar testvérek! ne unjátok ezt a csekély fáradságot!

politika egyes mozzanatainak közveti- tését Davidescu helytelennek tartja és rámutat arra, hogy a sikeresen folyta- tott magyar propaganda mennyire más eszközökkel dolgozik, mennyire kike- rüli azt, hogy a magyar belpolitika küzdelmeit a külföld elé vigye.

Szabad liceum.

A székelyudvarhelyi »Polgári Ön- képző Egylet« régóta gyakorolt szabad liceumi előadásainak sorozatát, a kö- zelgő téli évadban ismételtén beállítja. A liceumi bizottságnak főelve az, hogy ezen ingyenes szabadoktatás a tudomá- ny egyes ágazatait sorozatos elő- adásokkal merítse ki, jelenleg azonban mégsem tudja ezen vezérlő elvet tel- jesen megvalósítani s így a megálla- pítás szerint minden előadási napon egy közismereti és egy gyakorlati irányu szabadelőadás, vagy felolvasás lesz, lehetőleg erdélyi, illetve székelyföldi vonatkozással. Az előadások közeit szavaltatok töltik ki. Az előadások az egylet Árpád-u. 16. sz. a. helyiségének olvasó- és játéktérjében tartatnak. Az első szabad liceumi előadás kezdete november hó 24-én délután 3 órakor lesz és azután, a beosztás szerinti to- vábbi vasárnapokon délután a további előadások.

Az előadások megnyitóját Gyer- kes Mihály lic. biz. elnök tartja, míg a gyakorlati előadást Szakács Zoltán »A gazdasági helyzet« cím alatt. A jelen év folyamán előadók lesznek még: Szabó Árpád, Vámszer Géza, Szabó András, Hirsch Lajos dr., Ko- vács Lázár. Előadásai tárgyát s a többi programpontot mindig hétről- hétre fogjuk ismertetni.

Előadók értékes tanulmányaik összeállításával, a rendezők fáradozá- saikkal megbecsülésre érdemes mun- kát végeznek, melynek viszonzásául mindnyájan csak érdeklődést és az előadások mentől tömegesebb látoga- tását kéri. Gy. M.

SPORT.

Hargita—Unirea 3:1 (0:0).

Nem nagy érdeklődés mellett folyt le az őszi szezon utolsó footballmecs- cse, mely a Hargita megérdemelt győ- zelmével végződött. Az első félidőben mindkét csapat sokat kapkodott s emi- att nem mutatkozott eredmény, a má- sodikban a Hargita fölénye erősen kidomborodott s végig kezében tar- totta a mérkőzést. A Hargita góljain Kóbori, Elekes és Binder Julius osz- tozkodtak.

Papp Z. Endre kifogástalanul és érelyesen bíraskodott.

Kérem kirakataimat megtekinteni!

Szenzációs olcsó árak

HIRSCH RUDOLF

divatüzletében.

Kérem kirakataimat megtekinteni!

1 mt. tennisz flanel	33 leu
1 „ divatos flanel	40 „
1 „ Casa-flanel	65 „
1 „ mintás bársony	120 „

Nagy választék kötött kabátokban, pouloverekben, harisnyákban.

Feltűnő olcsó árak.

1 mt. Crep de chine minden színben	380 leu
1 vég kelengye vászon I.	450 „
1 férfi divatkalap	200 „

Feltűnő olcsó árak.**Színház.**

Színházkedvelő közönségünknek kellemes hírt jelentenek néhány nap óta a színészeink érkezéséről szóló kifüggesztett plakátok. Fehér Imre társulatának néhány hónappal ezelőtti — rövid ideig tartott — előadásai kölcsönösen jó emlékeket hagytak egy a közönségben, mint a szintársulatban. Ugy hogy most, mikor Fehér Imre ismét körünkbe jön, szinte biztos ki látása lehet arra, hogy *f. hó 19-ikén* megkezdendő előadásai ismét kedvező fogadtatásra találjanak, — a közismert, nehéz gazdasági viszonyok dacára is. Erre vall a már itt időző Huber Ernő titkár kijelentése is, amely szerint a bérletgyűjtés terén már néhány nap alatt szép eredményt sikerült elérnie. Így a magyar szó vándor heroldfainak bevonulási lehetősége már ez alapon is biztosítottak tekinthető. Bérelni azért, természetesen, még mindig lehet.

A terv szerint előadandó darabok tulnyomó részben divatos, nagyszerű operettek, de ígérk több hatásos prózai újdonság bemutatását is. A legközelebbi műsor a következő: *Kedd*: Mit susog a fehér akác, nagy operett-újdonság. *Szerda*: A nóta vége, kiváló sikerű operett-újdonság. *Zerkovítottól*. *Csütörtök*: Pista néni, Bús F. László énekes vigjátéka. *Péntek*: Aranyhattyu, nagyszerű operett.

HIREEK.

Nov. 16.

IRODALOMTÖRTÉNETI NAPTÁR.**November 14. Bartha Miklós születése.**

Egyike a múlt század legkiválóbb politikai íróinak. A Székelyföld ajándékozta meg vele a magyar nemzetet. Megyénkben, Rugonfalván 1848. nov. 14-én született és Budapesten halt meg 1905. év őszén. Középkorai tanulmányait a helybeli kollégiumban végezte. Jogot Szécsényben és Budapesten hallgatott. Jogi tanulmányainak befejezése után Udvarhely megye aljegyzője lett. 1873-ban a megye egyik kerületében képviselővé választották s ezzel egész életére eljegyezte magát a politikával. A politikában hű barátjának, Ugron Gábornak a függpartjához csatlakozott; 1875—1880-ig hírlapíró volt Kolozsvárt, ahol megalapította az *Ellenzék* c. lapot. Az országos figyelem 1880 őszén fordult feléje, amikor egy hírlapi cikke miatt két magyarfaló osztrák katonatiszt megtámadta és véresre vágta. A brutális támadás népszerűségét annyira megnövelte, hogy Kolozsvár egyik kerület 1881-ben képviselőjévé választotta. Az Emke megalapítása érdekében nagy hírlapi tevékenységet fejtett ki. Később a fővárosba költözött s ott fejtette ki nagy arányú hírlapírói működését a Magyarországi c. lap hasábjain. Kérelhetetlen harcot folytatott a véderő javaslat, a közigazgatás államosítása s az egyházpolitikai javaslatok ellen. Kossuth óta nem volt politikai íróknak, aki a hírlapírás eszközeivel oly hatást tudott volna elérni, mint Bartha Miklós. Sokan rajongtak irásaiért, melyek a stílus erejével, festői hatalmával és tűzzel tüntek ki. Még a legparányibb kis cikkekéje is remeke a magyar stílusnak. Nemcsak a mindennapi események krónikása, hanem költő is egy személyben. Szépirodalmi művei közül a Hangulatok, Kazár földön, továbbá érzelmes novellái és kisebb színművei nevezetesek, amelyek utat nyitottak neki a Petőfi-Társaságba. Az 1905-iki nemzeti küzdelem idején ragadta el a halál. Sirjánál érdemeit Apponyi méltatta. Összes művei 6 kötetben jelentek meg. Emlékét a kerepesi temetőben díszes sírrel és a városligeti szobra hirdeti az utókornak.

November 17. Csokonai Vitéz Mihály születése. A XVIII. századnak nagy lírikus és epikus költőjéről, aki 1773—1805-ig élt, halála évfordulója alkalmából (jan. 28.) már megemlékezünk.

November 18. Zrinyi Miklós halála. — *Lévay József* születése. Az 1864-ik évben ezen a napon oltotta ki egy vadkan a kiváló vezérnek, költőnek és államférfiúnak életét 44 éves korában. Nevét a Zrinyiász c. hősköteménye örzi. — Ez a nap a születése napja a nemes érzelmeket zengő, patriarcha-kort élt Lévay Józsefnek, akiről halála évfordulója alkalmából (július 4.) már szólottunk.

Időjárás. A meteorológiai intézet időjárás-jelentése szerint: Változókéony és egyelőre hűvös idő várható csapadékhajlammal, esetleg faggal.

Dávid Ferenc, az unitárius egyház megalapítója halálának 350 éves évfordulóját ünnepelte meg a napokban az unitáriusság. A róla való ünnepélyes megemlékezés volt talán a legdominánsabb része az unitárius főtanács legutóbbi kolozsvári gyűlésének is, melyen a tagok nemcsak Erdély különböző vidékeiről, így vármegyénkbeli is, nagy számmal jelentek meg, hanem oda, éppen erre való tekintettel, az angol és amerikai unitáriusok is elküldötték a maguk képviselőjét. Dávid Ferenc nagyhatású és erőteljes képviselője volt a meggyőződés, a lelkiismeret szabadsága eszméjének, s ezáltal kiválóan jellegzetes fia az említett eszme vallásában mindig előjáró, arról régóta híres Erdély »klasszikus« földjének. A nevezetes alkalommal kapcsolatosan nagyszabású ünnepség volt Déván is, ahol Szentmártoni Kálmánné, Székelykeresztúrról, magas színvonalú zongorázásával szerepelt, nagy siker mellett.

Jogtudományi doktorra avatták a szegedi egyetemen Hirsch Lajost, a szeszfinomító igazgatóját, kinek ambíciója, agilitása más téren, így a sportéletben is közismert városunkban.

Feljajdul a panasz magyar iskoláinkért. Az Erdélyi Római Katolikus Státus szerdán tartotta rendes közgyűlését Kolozsvárt. Azok a panaszok, melyek nálunk és a Székelyföld más vármegyéiben mindennaposak, most összefoglalva kerültek a státusgyűlés elé, ahol a székelyföldi papok és a státus világi tagjai elkeseredett beszédekben tárták fel a román iskolapolitika sérelmeit, melynek, hogy az egyik szónok szavait idézzük, az a célja, hogy pusztasággá váljon az egész székelyföld. Városunkból Pál István prelátus és Biró Lajos c. igazgató vettek részt a gyűlésen s úgy ők, mint a többi felszólalók is, a kisebbségi iskolakerés gyökeres rendezését követelték. Török Ferenc csomafalvi plebános indítványozta, hogy az iskolügyi sérelmeket bizottságok állapítsák meg, s hívjuk fel azokra a művelt nyugat figyelmét, mert csak így lehet megakadályozni az erőszakos románosításnak azt a célját, hogy a világ legdemokratikusabb népét, a székelyt, vízholdó és fahordó néppé súlyesszék le. Nagyjelentőségű volt Paál Árpád szenátor felszólalása, aki a székelyföldi és a romániai magyarság részére a békeszerződés által biztosított kulturális autonómiának törvénybe foglalását sürgette.

Halálozás. *Bartalus Izsákné* Hegedűs Mária f. hó 12-én, 61 éves korában, Magyarországon elhunyt. Elmúltával rendkívül nagy kiterjedésű, tekintélyes családot borított gyászba. Nagy részvételt temették.

Farkas Endre nyug. városi tisztviselő halálesetéről értesülünk lapzártaikor. A széles körben ismert és becsült, régi tisztviselő 60 éves lett s ma, szombaton, rövid betegség után hunyt el, halálának hírével általános részvételt keltve.

A közelebbi polgári fillérestély november hó 19-én este 8 órai kezdettel a Barkóczy-féle étterem helyiségében, gazdag és élénk műsorral tartatik meg. Műsor: 1. Nyitány, Salamon primás zenekara által. 2. Szavai: Tittel Mária. 3. Énekel: Nagy Ilonka. 4. Szabad-előadást tart: Biró Sándor tanár. 5. Kuplékat ad elő: Fülöp Lajos. 6. Fuvolán játszik: Kovács Béla. 7. »Braunké lesz csapva«, tréfa egy felvonásban. Előadják: Szenkovits Pirokska, Fülöp Zoltán, Köpeczy Jenő és Miklós József. 8. Konferál Kovács Lázár. — Rendezők: Muszka Irénke, Felméry Juci, Dézsy Endre, Bartók Sándor. Műsor után tánc éjfél után 1 óráig.

Házasság. *Bodó Erzsike és Tamás* Mihály s. kántortanító f. hó 3-án tartották egybekelésük ünnepélyét.

Bámulatos az a tevékenység, amelyet Zichy Nándor gróf a XIX. század második felében a kath. társadalmi mozgalmak terén kifejtett. Keresztény fogyasztási szövetkezetek hosszú sorát létesítette, a kath. nagygyűléseket és a kath. népszövetséget életre hívta, figyelmét kiterjesztette a bukovinai magyar kath. hivek sorsára is. Öntudatos valóságosságra mellett erős volt faji érzése is, amiért még börtönbüntetést is kellett szenvednie. Ennek a nagy férfinak emlékét ünnepli születésének százados évfordulója alkalmából, a mostani vasárnap délután fél öt órakor a helybeli népszövetségi tagozat a főgimnázium tornacsarnokában. Az ünnepélyre az igazgató-választmány tagjait, a csoportvezetőket, a tagokat és az összes hivatott szeretettel meghívja a népszövetség elnöksége.

Az Udvarhelyvármegyei Gazdasági Egyesület igazgató választmánya folyó hó 19-én d. é. 10 órakor a rendes helyiségben gyűlést tart. Tekintettel a tárgyalandó ügyek fontosságára, a választmányi tag urakat ezuton is kéri a megjelenésre az igazgatóság.

Melyik tanács védi a város érdekeit? A másik helyi lap a városi ügyekről emlékeztetve meg, azt írja, hogy a város költségvetésébe a belügyminiszter rendelete alapján évi kétszáz ezer leut kell felvenni a város által fizetendő 6 rendőr fizetésének fedezésére. Ilyen és ehhez hasonló rendeletet a megelőző tanács is több ízben kapott, de hivatkozva arra, hogy a rendelkezés törvénytelen s hogy a város adófizető polgárai az újabb nagy megterhelést képtelenek elviselni, mindannyiszor ellentállt a rendelet végrehajtásának. Az ideiglenes tanács csak szóval hirdeti fenn, hogy minden gondolata a város polgárai terheinek csökkentése, de amikor tette kerülhetne a sor, amiként a jelen példa is mutatja, megadással hajtja meg fejét s békén tűri, hogy illetéktelenül nagy terheket rakjanak a polgárság nyakára! Más a szó és más a cselekedet!

Bethlen-estély. A »Székelykeresztúri Ref. Nőszövetség« rendkívül magas színű estélyel adózott f. hó 14-ikén Bethlen Gábor fejedelem emlékének. Az estély a Székely Dalegyet, nagyhatalás, Wenetsek Oszkár vezetése alatt, precizen előadott, szép énekével kezdődött, mely után Gyárfás Pál dr. mondott nagyszabású emlékbeszédet a nagy fejedelemről, erőteljesen és jellemzetesen felvázolt kortörténelmi háttérbe állítván a róla, mint fejedelemről, magas kulturájú emberről és elsőrendű politikusról festett, markáns jellemzésű képet. Együttal sok, a jelenben is alkalmazható tanulságra is rámutatott előadásában, mely valóságos értékes tanulmányzárba ment s mint ilyen méltó volna a maradandó formában való megjelentetésre is. Utána Áprily L. A fejedelemhez c. ódáját Szakál István kiváló készséggel szavaltta el. Halmagyné énekszámja az estély egyik ékessége volt. Aligha énekelte még jobb diszpozícióban, — s nagyobb tetszést keltve. A fejedelem rózsája című hatásos egyfelvonásos — melyet Nagy Lajos konferálta be — kiváló műkedvelői kvalitások érvényesítésére adott alkalmat Faller Józsefnének, Borbáth Istvánnak, s kisebb szerepben: Friedmann drnének. Lőrinczy Annuska ügyes szótlanca, valamint egy csoportos tánc szemet gyönyörködtető volt. A Székely Dalegyet újabb lendületes éneklése zárta be a nagyszerű estély műsorát, melynek összeállításáért, rendezéséért a nőszövetséget, élén Gyárfás Pálnéval, Gyarmathy Dezső drnéval minden dicséret megilleti. Ugy mint az összes szereplőket, kiknek a rendezőség ezuton is hálás köszönetét fejezi ki.

Ref. egyházmegyei közgyűlés volt f. hó 14-ikén Székelykeresztúron. A vonatkozó tudósítást, rendkívüli anyaghalmozódásunk miatt, csak a jövő számban közölhetjük.

Elek nagyapó emléke a tanítónőképző ünnepélyen. A Benedek Elek emlékezés méltó, szép ünnepséget rendezte meg a helybeli református tanítónőképző intézet ifjusága 10-én, délután az intézet tornatermében, amely erre az alkalomra zsufolásig telt érdeklődő közönséggel. Apró gyermekek, s meglelt, sőt élemedett korúak, nőférfiak, — akik valamikor szintén Elek apó meséiben gyönyörködve növekedtek — hallgatták nagy figyelemmel a gondnal összeállított, változatos programot, amelynek minden része őt idézte újra lelki szemünk elé. Már mindjárt rendkívül hatásos, megkapó bevezetője volt az ünnepségnek Nagy Elemér tanár előadása, aki rendkívül formás, biztos és szép fogalmazású beszédében vázolta Benedek Elek pályafutását, mélyreható elemzéssel megjelölve azt a helyet, amelyet ő az irodalomban elfoglalt, méltatván azt a pótolhatatlan munkásságot, amelyet ő különösen a magyar gyermek-lelkek gondozásában, irányításában kifejtett. Az irodalmi értékű, s egyuttal közvetlen előadást a közönség nagy tetszéssel méltányolta. Utána Gyulay Margit V. oszt. intézeti tanuló Farczádi Sándor egy Benedek Eleknek ajánlott versét szavalta, átérzéssel, majd Nagy Gabriella VI. o. t. adta elő olvasottságra, helyes irodalmi érzékre valló, hatásos emlékezését [Elek nagyapóról]. Ezek után felváltva, versek, dialógok, mesék és leírások előadása következett, valamennyi a Benedek Elek műveiből. Sándor Magduska, Székely Ádám, Váro Judit, Gönczy Margit, Ambrus Margit, Zsigmond Sára, György Ilona, Boldizsár Gizella, Váro Éva, Jenei Judit, Técsi Irén, Nagy Etelka, Pintér Julia, Horváth Sarolta, Báthory Margit, Gál Katalin léptek elő sorban, hogy a maguk lelkének átérzésével érezzessék meg az Elek apó műveinek élő értékeit. Közben az iskolák különböző osztályaiból alakult énekkarok, egy-egy iskolatársnőjük ügyes vezetésével, énekeltek, kedvesen szabatosan, ugyan csak az Elek apó verseiből megzenésített dalokat. Majd végül Tóth Irénke VII. oszt. hegedült szivhezzólóan, tehetséggel és az V., VI. és VII. oszt. növendékek — Seprődi Anna tanárnő gondos vezetésével — előadott szép karéneke zárta be a kegyeletes estélyt, mely az összes jelenlevők lelkében mély nyomokat hagyott.

Meghívó. Az udvarhelyi Hangya fog. és ért. szövetkezet 1929 november hó 17-én d. u. 3 órakor a Hangya raktár helyiségében tartja meg évi rendes közgyűlését, melyre az összes tagokat ezennel tisztelettel meghívja. Amennyiben jelen gyűlés határozatképtelen volna, egy a közgyűlés a jelenlevő tagok számára való tekintet nélkül nov. 24-én fog megtartatni. *Igazgatóság.*

Ács- és kőművesmesteri tanfolyamot nyit haladók részére a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara a tanoncotthon nagytermében. Jelentkezhet Maros-, Csik- és Udvarhely-vármegyéből (minden 18 életévét betöltött ács- és kőművesmester, aki a megelőző évi kezdő tanfolyamot végezte. A tanfolyamra beiratkozni szándékozók, beírás céljából november 18 és 20-án délután 5 és 6 óra között jelenjenek meg az iparkamarában. Beirási díj a tanfolyam egész tartamára 20 leu, tandíj 180 leu; mely utóbbi összeg indokoltan visszatérítendő.

Alkalmi vételen sikerült nagyobb tétel angol és skót szöveteket nagyon olcsón megvennem! Hogy mindenki áráim olcsóságáról meggyőződjék, 1200 leuért egy öltönyre szövetet összes hozzávalókkal vásárolhat! A raktáron levő összes szövetek árait mélyen leszállítottam. Kész ruhák, kabátok, nadrágok, gyermekruhák, bőrkabátok dús választékban feltűnő olcsón!

Tisztelettel: **LÖBL R.** Str. Príncipeasa Elisabeta (volt Bethlen-utca) 13.

A helybeli mészárosok nevében, a Hargita egy utóbbi közlésével kapcsolatban nyilatkozatot küldtek be hozzánk, — olyan időben, hogy már mai számunkban elhelyezhető nem volt. A jövő héten közöljük.

A helybeli ipartestület titkárválasztásának ügye ismételtén foglalkoztatta a testületet újabbán is, de ugylátszik, anélkül, hogy az oly kívánatos megoldás és befejeződés elérhető lett volna. Vasárnap délután a megelőző választás formalitásait, érvényességének kérdését vitatták meg, miután azon, mint ismeretes, abszolút többséget egyik pályázó sem tudott elérni, s elene Kerestély Gyula felebbezett is. Gyarmathy elnök, Rájk József, Kerestély Gyula, Szigethy Dénes, Nagy János, Kelemen Lajos szólaltak fel, s végül is úgy döntöttek, hogy új választást rendeltek el, amelyet hétfőn jártattak le. Ismételtén szavaztak, a 15 pályázó közül előbb Pluhár Gáborra, Vajda Dezsőre, Kovács Lázárra, Gyermes Mihályra és Debitzky Bélára szavazatok anélkül, hogy valamelyik az abszolút többséget elérte volna. Végül a harmadik — Pluhár és Vajda közötti — választásnál, Vajda kapott 16 szavazatot, Pluhár 10 szavazatával szemben, s így megválasztottak az előbbi jelentették ki. E választást (miután Vajda Dezső az elnök Gyarmathy-nak sógora) már szintén megfelelebezték. Ez ügygel kapcsolatban Nagy János a következők közlésére kért fel: Tekintetes Szerkesztő ur! A Hargita c. helyi lap szerdai száma »Az ipartestület új titkára« cím alatt, az ipartestület vasárnapi közgyűlésén történt felszólalásomat elferdítve, tévesen ismertette, miért is kérem az alábbi nyilatkozatom szíves leközlésére.

A valóságnak nem felel meg, hogy kétségbe vontam volna a titkár román nyelvtudásának szükségességét. Beszédem vonatkozó része szóról-szóra a következő: »Az iparosság egy részének az az óhaja és kívánsága, hogy válasszunk olyan titkárt, aki írásban és szóban tökéletesen bírja az államnyelvet. A másik részének kialakult véleménye, ha nem kapunk olyan titkárt, aki a mondott feltételeknek megfelel és ha a mai közgyűlés autonóm jogánál fogva kimondja, hogy a titkár államnyelv-tudásától e tekintet, akkor maradjunk a magunk portáján, válasszunk magunk közül olyan iparost, aki bírja az össziparosság teljes bizalmát, adjuk véren szerzett pénzünket a mi vérünknek«. Sajnálom, hogy a Hargita olyan munkatársát küldötte a gyűlésre, aki ennyit sem volt képes helyesen megérteni. Nagy János.

x **Babaklinika** Szabó Ödön fodrász üzletében, hol mindenféle játékbabát kijavítanak és a hiányzó részeket pótolják, babaparókák minden színben. Elvállalok mindenféle hajmunkát és műkedvelői előadások maszkirozását, úgy helyben, mint vidéken. Színházi parókák kikölcsönzése és színházi fodrászkellékek eladása. Veszek vágott és hullott hajat. Arc- és testmasszázs, tyukszem- és szemölcs kiirtás, hajápolás, Violletta villany-fénnyel, kedvező árak mellett. Üzleti elvem elsőrendű, pontos, szép és tiszta kiszolgálás mindenféle szakmába vágó munkánál.

x **Tánc és torna.** Veress Irene párisi okl. tánc tanárnő megérkezett városunkba és megnyitja modern tánciskoláját. Tanítani fogja az összes új táncokat, úgy gyermekeknek, mint felnőtteknek. Külön Mensendiech, a legújabb Madzsar torna hölgyeknek és gyermekeknek. Felhívjuk a közönség érdeklődését ezen kurzusra, annál is inkább, mert a tánciskola mellett

x Egy szép szobát és konyhát keresek december 1-re. Cim a kiadóban.

x **Zsidó kórházsorsjegy** kapható dr. Hirsch Lajosnál.

x **A ref. kollégiumban** kutnak való 8 drb. 1 méter belvilágu cement-gyűrű eladó.

Kiadó: a Könyvnyomda Részvénytársaság Odorheiu—Székelyudvarhely.

Női és férfi télikabát és kosztüm-kelmék,

férfi ruhaszövetek, mosóbáronyok, selymek, flanelek, paplankok, poulóverek és szveterok **meglepő olcsó árban**

kaphatók:
Salamon Béla
röfös kereskedésében Bethlen-utca 12 szám alatt.

AUTÓ- és GÉPTULAJDONOSOK

figyelmébe ajánlom, hogy autó- és gépjávitó műhelyemet **vasesztérgával, autógén-heggesztővel és a mai technikának megfelelő speciális szerszámokkal** rendeztem be, úgy hogy bárminő szakmába tartozó, kényes munkát a **legtökéletesebben, gyorsan és a legolcsóbban** készíthetek. Akinek szüksége van bármilyen szakmába vágó munkára, saját érdekében tegyen próbát és győződjék meg munkánk precizitásától és olcsóságáról.

Műhelyem részére 1-2 tanuló felveszek.

Szíves pártfogást kér:

Barkóczy Ferenc
mechanikus.

A soffőr-tanfolyamra még lehet beiratkozni. — Vizsga kb. november 28-30-án lesz.

Könnyű új kocsi,

keveset használva, 1 nagy családi hintó, 1 acéltengelyű molnárszekér, 1 szállodának való omnibusz olcsón eladó Odorheiu, Fernengel Gyulánál.

Gyümölcsoltványok, sorfák és diszbokrok kaphatók Szöllösi Samu kertészetében.

Hó- és sárcipő-

javítás és mindenféle cipőmunkák a legszolidabb árban készülnek Strada Stefan cel Mare — Malom-utca 14. sz. alatt.

Bokornál

Keresek családos béresbirtót és egyszerű veteménykertészt, január 1-ére.

Kiadó

Szombatfalván az országút mellett 3 szoba, konyha és mellékhelyiségekből álló lakás, nagy gyümölcsös kerttel és csűrös istállóval. Felvilágosítást a kiadóhivatal ad.

FRIED & Co

Odorheiu—Sz.-udvarhely, Bul. Reg. Ferd. (Kossuth-ú.) 27.

Rádió és villamossági szaküzlet és javítóműhely. — Autó és rádió akkumulátor-töltések és javítások.

Gummi vulkanizálóműhely. Sár- és hócipők szerű javítását olcsón és jól vállaljuk.

Rádiókészülékek, hangszórók és alkatrészek, villanszerelési anyagok, csillárok és asztali lámpák nagy választékban, villanygökök, rádió- és autó-akkumulátorok legelőnyösebb beszerzési forrása.

Ne mulassza el, mielőtt szükségleteit beszerezné, bennünket felkeresni!

Irodák figyelmébe.

Royal-írógépek, valamint írógépszalagok legolcsóbb beszerzési forrása az **AUTOBUS EXPRESS OCLAND R.T.** autó lerakata. Elsőrendű írógép-szalag minden színben és méretben 85 leu.

Ha

olcsó és jó sapkát, kalapot akar: a **KESZLER** kalapüzletéből Odorheiu Eötvös-utca 4 sz. a. vegyen, hol mindenfajta uri- és férfi-kalapokat nagy választékban kaphat.

Egy ügyes tanulóé any kalapvarráásra felvétetik.

Üzlet és műhelyáthelyezés.

Tisztelettel van szerencsém a n. é. városi és vidéki közönség szíves tudomására hozni, hogy

bádogos üzletemet és műhelyemet

áthelyeztem Bethlen-utca 43 szám alatt levő újonnan épült házamba.

Műhelyemben személyes vezetésem mellett elvállalok és végzek mindennemű bádogos munkálatokat a legjobb kivitelben, mérsékelt árak mellett. Üzletemben raktáron tartok mindenféle bádogedényeket.

* A n. é. közönség szíves pártfogását továbbra is kérve, maradok, illő tisztelettel:

Kerestély Gyula

bádogos mester.

Ismeri Ön?

a **WIMPASSING** világmárkás

hó- és sárcipőket?

A legújabb őszi és téli divat szerint, nagy választékban és olcsón bevásárolhat:

Bános Lajos

cipész-üzletében, ODORHEIU Kőkereszt tér.

Sósgyógyfürdőm

ezután minden ünnepponon és hetenként csak pénteken délután, szombat és vasárnap egész napon, hétfőn délelőtt van üzembem. Tisztaságról és rendes fűtésről gondoskodik van. **FERNENGELGYULA.**

Eladók:

egy szalon garnitúra, egy Révalexikon sorozat, egy könyvszekrény, hat személyes ezüst evőeszköz, hat személyes fekete kávé és tea-szerviz, tálcával, egy nagy szőnyeg. Cim a kiadó hivatalban.

Eladó autók:

1 drb 62-es »Chrysler«, 5 személyes, 6 hengeres, 4 fékes, teljesen kifogástalan állapotban. 2 drb »Oakland«, 6 hengeres, 4 fékes, 5 személyes, teljesen jó állapotban, új gummikkal. 2 drb Ford teher autó jó állapotban. 1 drb könnyű személykocsi, használható állapotban. — Olcsó árak. Jó garancia mellett megegyezés szerinti fizetési feltétellel is.

A kocsik megtekinthetők:

a **Barkóczy-garázsban** Odorheiu. Ugyanott kapható felvilágosítás is.

Figyelem!

Az újonnan megnyitott »EXPRESS« bélyegző-gyár (Brassó, Fekete-u. 20.) 2 óra alatt készít bármilyen szövegű **gummi-bélyegzőt** a legjobb kivitelben. Megrendelni a Könyvnyomda R.T. üzletében lehet.

Új autótaxival,

kényelmes 520 as Fiat luxus kocsival

személyfuvarozást

vállalok az ország bármely részébe.

Megrendelhető: Fernengel Gyula Kossuth-utcai üzletében.

Szíves pártfogást kér: ifj. **Fernengel Gyula.**

Értesítjük a m. t. vásárló közönséget, hogy a **SZENKOVITS JÁNOS** utóda-féle üzletet átvettük és azt

INCZE & FLORIÁN név alatt tovább vezetjük.

Kérjük szíves pártfogásukat. Igyekezünk nem a hangzatos reklám, hanem szolid kiszolgálás.

Tisztelettel:

INCZE & FLORIÁN.

2 szoba, konyha kiadó, azonnal beköltözhető. Király-utca 10 szám.

Jó házikoszt

jutányos árban kapható Kossuth-utca 43 szám alatt.